

Ministarstvo
prosvjete, nauke
i inovacija

PROGRAM ISTRAŽIVAČKIH GRANTOVA ZA PODSTICANJE IZVRSNOSTI 2024

Predlog

SEPTEMBAR 2024. GODINE

SADRŽAJ

UVOD	5
Osnov za donošenje Programa	5
Obrazloženje potrebe za donošenjem Programa	7
1. OSNOVNE INFORMACIJE O PROGRAMU ISTRAŽIVAČKIH GRANTOVA ZA PODSTICANJE IZVRSNOSTI 2024	9
1.1 Predmet i ciljevi Programa	9
1.2 Prioritetne oblasti istraživanja	10
1.3 Finansijski okvir Programa	10
1.4 Uslovi za prijavu – Podnosilac prijave i partneri	11
1.4.1 Podnosilac prijave	11
1.4.2 Obavezni partneri	11
1.4.3 Ostali partneri	12
1.5 Finansijski uslovi i trajanje projekata	12
1.6 Sufinansiranje od strane Podnosioca prijave/partnera	13
1.7 Dvostruko finansiranje	13
1.8 Broj prijava po Podnosiocu prijave	13
1.9 Prihvatljive aktivnosti projekta	13
1.10 Neprihvatljive aktivnosti projekta	14
1.11 Prihvatljivi troškovi	14
1.12 Neprihvatljivi troškovi	15
1.13 Uslovi za Rukovodioca/Rukovoditeljku projekta i projektne (istraživački) tim	16
1.14 Etička pitanja	16
1.15 Sadržaj prijave	16
1.16 Postupak dodjele bespovratnih sredstava	17
1.16.1 Procedura prijave	17
1.16.2 Administrativna provjera prijave projekata	17
1.16.3 Evaluacija prijave projekata u odnosu na kriterijume za ocjenu	18
1.16.4 Prihvatanje/odbijanje projekta za sufinansiranje	22
2. IMPLEMENTACIJA I MONITORING REALIZACIJE ISTRAŽIVAČKIH GRANTOVA ZA PODSTICANJE IZVRSNOSTI	25
3. NAČIN IZVJEŠTAVANJA I EVALUACIJA PROGRAMA	27

UVOD

Osnov za donošenje Programa

Vlada Crne Gore početkom jula 2024. godine usvojila je **Strategiju naučnoistraživačke djelatnosti Crne Gore 2024-2028 sa Akcionom planom za period 2024-2025. godine**¹, koja predstavlja najznačajniji sektorski strateški dokument za oblast nauke i istraživanja.

Strategija utvrđuje tri strateška cilja, od kojih se drugi strateški cilj odnosi na „**Jačanje ljudskih resursa i institucionalnih kapaciteta u oblasti nauke i istraživanja**“. Radi postizanja ovog strateškog cilja prepoznat je, između ostalog, i **Operativni cilj 2.2: Podrška unapređenju naučnoistraživačkog rada**, a u okviru njega **Aktivnost 2.2.2 Dodjela istraživačkih grantova za izvrsnost sa ciljem podrške jačanju ljudskih i institucionalnih kapaciteta**. Glavni cilj ove aktivnosti je da se putem dodjele istraživačkih grantova za podsticanje izvrsnosti podrže najperspektivniji naučnoistraživački timovi u licenciranim naučnoistraživačkim ustanovama u Crnoj Gori, koji imaju ostvarenu saradnju sa najmanje još jednom nacionalnom licenciranom naučnoistraživačkom ustanovom, koja nije iz iste uže oblasti (grane) nauka, kao i saradnju sa naučnoistraživačkom ustanovom iz inostranstva, a kako bi se podsticala interdisciplinarnost istraživanja i transfer znanja i tehnologija s najboljih međunarodnih naučnoistraživačkih ustanova u Crnu Goru.

Uz obavezne partnere sa naučnoistraživačkih ustanova iz Crne Gore i inostranstva, u okviru ovog programa moguće je ostvariti i partnerstvo sa privrednim sektorom u Crnoj Gori, s ciljem stvaranja novih komercijalnih znanja.

Strategija je utvrdila i **prioritete naučnoistraživačke djelatnosti**², i to:

- Održiva poljoprivreda i lanac vrijednosti hrane;
- Energija i održiva životna sredina;
- Održivi i zdravstveni turizam;
- Nauka, obrazovanje i kultura;
- Medicina i zdravlje;
- Socio-politički i socio-ekonomski izazovi crnogorskog društva;
- Novi materijali, tehnologije, proizvodi i servisi;
- Upravljanje rizicima od prirodnih nepogoda; i
- Informaciono-komunikacione tehnologije.

¹ <https://www.gov.me/clanak/strategija-naucnoistrazivacke-djelatnosti-2024-2028>

² U skladu sa članom 9, stav 2, tačka 1) Zakona o naučnoistraživačkoj djelatnosti („Službeni list Crne Gore“, br. 080/10, 040/11, 057/14 i 082/20)

Programom rada Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija za 2024. godinu³, II Oblast nauke i inovacija, 3. Ostale aktivnosti, za IV kvartal 2024. godine utvrđena je realizacija Programa/Konkursa grantova za pripremu NI⁴ ustanova i izvrsnih timova za centre izvrsnosti.

U dijelu zakonskog okvira za oblast naučnoistraživačke djelatnosti, osnov za donošenje Programa istraživačkih grantova za podsticanje izvrsnosti utvrđen je u **Zakonu o naučnoistraživačkoj djelatnosti („Službeni list Crne Gore“, br. 080/10, 040/11, 057/14 i 082/20)**, kako slijedi:

- **Član 10** utvrđuje da se prioriteta u naučnoistraživačkoj djelatnosti realizuju preko programa od opšteg interesa, a između ostalog prepoznati su i programi: „*kojima se doprinosi razvoju i jačanju nacionalne ekonomije i čijom se realizacijom doprinosi ukupnom povećanju standarda građana i izgradnji društva zasnovanog na znanju*“, „*od nacionalnog značaja koji imaju interdisciplinarni karakter*“ i „*drugi programi od značaja za realizaciju naučnoistraživačke djelatnosti*“;
- **Članovima 11, 10 i 12** utvrđuje se da Ministarstvo propisuje:
 - o Uslove za odobravanje i način korišćenja sredstava iz državnog budžeta, opredijeljenih preko Ministarstva, za programe od opšteg interesa;
 - o Uslove koje moraju da ispunjavaju rukovodilac naučnoistraživačkog programa i projekta, kao i istraživači angažovani u istraživačkom timu i visinu sredstava potrebnih za realizaciju naučnoistraživačkog programa i projekta; i
 - o Kriterijume za imenovanje eksperta, kao i postupak ocjene naučnoistraživačkih programa od opšteg interesa, drugih programa i projekata koji se finansiraju iz državnog budžeta koji vrše eksperti iz oblasti nauka na koju se odnosi program, odnosno projekat;
- **Član 13** utvrđuje da za finansiranje naučnoistraživačke djelatnosti za programe od opšteg interesa, Ministarstvo raspisuje konkurs, te da se međusobna prava i obaveze između Ministarstva i korisnika sredstava uređuju ugovorom; i
- **Član 16, stav 2, tačka 2)** utvrđuje da Savjet predlaže programe od opšteg interesa za tekuću godinu.

Kako bi se shodno zakonskim odredbama utvrdio program od opšteg interesa:

- kojim se doprinosi razvoju i jačanju nacionalne ekonomije i čijom se realizacijom doprinosi ukupnom povećanju standarda građana i izgradnji društva zasnovanog na znanju;
- koji je od nacionalnog značaja i koji ima interdisciplinarni karakter; i
- koji doprinosi nacionalnom povezivanju u prioritarnim oblastima istraživanja, jačajući ljudske i institucionalne kapacitete,

te propisali svi zakonski uslovi za sprovođenje ovog programa i stekli uslovi za raspisivanje konkursa, Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija, na predlog Savjeta za naučnoistraživačku djelatnost⁵, kandidovalo je za usvajanje **Program istraživačkih grantova za podsticanje izvrsnosti**.

Kada su u pitanju EU integracije za oblast nauke i istraživanja, jedan od ključnih ciljeva je **potpuna integracija u Evropski istraživački prostor (European Research Area – ERA)**. U dijelu **ERA prioriteta 3**⁶ koji se odnosi na „**Produblivanje pristupa izvrsnosti u istraživanju i inovacijama**

³ <https://www.gov.me/dokumenta/42e9ec5c-df47-4ed6-b6ca-2286f5189fd5>

⁴ NI - naučnoistraživačkih

⁵ Zaključak Savjeta za naučnoistraživačku djelatnost br. 04-082/24-1124/4 od 13. septembra 2024. godine

⁶ <https://european-research-area.ec.europa.eu/documents/european-research-area-policy-agenda-2022-24>

široj Uniji“, Akcija 16 odnosi se na „**Unapređenje pristupa izvrsnosti širom Evropske unije**“. Cilj ključnih inicijativa u okviru ove akcije je da se iskoriste svi naučni potencijali i resursi širom Evrope, sa posebnom pažnjom na zemlje sa niskim performansama u oblasti istraživanja i inovacija. Ciljevi Programa istraživačkih grantova za podsticanje izvrsnosti naslanjaju se upravo na prethodno navedene pravce razvoja, kada je u pitanju povezivanje i objedinjavanje naučnoistraživačkih potencijala Crne Gore i njihova vidljivost na međunarodnom nivou.

Obrazloženje potrebe za donošenjem Programa

Istraživački grantovi za podsticanje izvrsnosti predstavljaju jedan od ključnih mehanizama za jačanje istraživačkih kapaciteta i kapaciteta naučnoistraživačkih ustanova, s ciljem podizanja konkurentnosti crnogorske nauke na međunarodnom nivou, ali i primjene rezultata istraživanja u komercijalne svrhe.

Program dodjele istraživačkih grantova za podsticanje izvrsnosti ima za cilj da integriše naučni potencijal iz više prioritarnih oblasti istraživanja u Crnoj Gori, kako bi istraživanja bila vidljivija, relevantnija i primjenljivija na globalne izazove savremenog doba. Pored toga, kroz istraživačke grantove za podsticanje izvrsnosti, teži se ostvarivanju međunarodne saradnje, koja je od suštinske važnosti za naučnu izvrsnost, kao i konkurentnost na međunarodnom nivou, te uključivanju u krupne naučne projekte i infrastrukture.

Smatra se da će crnogorski istraživački timovi nakon realizacije ovih grantova biti dodatno osnaženi potrebnim kompetencijama i znanjima za učešće na konkursima vrlo konkurentnog okruženja evropske i svjetske naučne zajednice. Novostečene vještine i znanja, kao i umreženost s vrhunskim ili vodećim naučnoistraživačkim ustanovama, omogućiće istraživačkim timovima konkurentniji pristup, a time i bolji kapacitet za privlačenje evropskih i drugih međunarodnih izvora finansiranja, posebno u sklopu Okvirnog programa Evropske unije za istraživanje i inovacije.

Dodatno se programom podstiče i razvoj karijere mladih istraživača/istraživačica, posebno na nivou doktorskih istraživanja koji će u okviru projekata imati priliku za izradu doktorske disertacije, kao i naučnoistraživački rad uz mentorstvo najboljih domaćih i inostranih naučnika/naučnica.

Istraživački grantovi za podsticanje izvrsnosti pružaju podršku i za komercijalne aktivnosti naučnoistraživačkih ustanova, sufinansiranjem primijenjenih i razvojnih naučnih istraživanja, kao i saradnju sa privrednim sektorom, čime će se stvoriti potencijal za razvoj inovacija, patenata, komercijalnih i drugih naučnih rezultata, te doprinijeti jačanju crnogorske ekonomije.

Na kraju, rezultati koji će se ostvariti kroz implementaciju istraživačkih grantova za podsticanje izvrsnosti stvoriće kvalitetan osnov za jačanje kapaciteta naučnoistraživačkih ustanova i izvrsnih timova, kako bi u skorijem periodu mogli da izrastu u buduće centre izvrsnosti koji će biti prepoznati na međunarodnom nivou, utičući na taj način da Crna Gora postane poželjno mjesto za vrhunске naučnike/naučnice iz inostranstva, uključujući i one iz dijaspore.

1. OSNOVNE INFORMACIJE O PROGRAMU ISTRAŽIVAČKIH GRANTOVA ZA PODSTICANJE IZVRSNOSTI 2024

1.1 Predmet i ciljevi Programa

Predmet Programa je dodjela bespovratnih sredstava u vidu grantova kojima se podstiču izvrsna istraživanja, interdisciplinarnost, umrežavanje na nacionalnom i međunarodnom nivou, te povezivanje sa privredom.

Glavni cilj Programa, koji se očekuje nakon kontinuiranog sprovođenja istog, je podizanje kapaciteta naučnoistraživačkih ustanova/timova u Crnoj Gori, kako bi se ojačala kvalitetna i održiva partnerstva na nacionalnom i međunarodnom nivou i podsticala izvrsnost, čime se doprinosi razvoju društva zasnovanog na znanju i konkurentnosti crnogorske nauke na međunarodnom nivou. Program će doprinijeti i stvaranju znanja s komercijalnim potencijalom, sa ciljem jačanja konkurentnosti privrede kroz prenos znanja iz naučnoistraživačkog sektora.

Posebni ciljevi Programa, koji se očekuju pet godina nakon završetka realizacije projekata za koje je odobren istraživački grant za podsticanje izvrsnosti, su sljedeći:

- Jačanje kapaciteta naučnoistraživačkih ustanova za sprovođenje vrhunskih istraživanja;
- Razvoj karijere istraživača/istraživačica u ranoj fazi;
- Kreiranje baze kvalitetnih projekata spremnih za dalji razvoj i komercijalizaciju;
- Jačanje interdisciplinarnosti između domaćih istraživačkih timova; i
- Jačanje međunarodne vidljivosti domaćih istraživačkih timova.

Rezultati koji se očekuju odmah po završetku realizacije projekata za koje je odobren istraživački grant za podsticanje izvrsnosti su sljedeći:

- Povećanje uključenosti osoblja naučnoistraživačkih ustanova i preduzeća u aktivnosti istraživanja;
- Jačanje znanja i vještina potrebnih za naučnoistraživački rad;
- Povećanje dostupnosti istraživačke opreme za sprovođenje vrhunskih istraživanja;
- Povećanje aktivnosti transfera znanja i tehnologije;
- Povećanje međunarodne mobilnosti;
- Jačanje kolaborativnih aktivnosti između domaćih i međunarodnih naučnoistraživačkih ustanova; i
- Jačanje kolaborativnih aktivnosti između naučnoistraživačkih ustanova i preduzeća.

1.2 Prioritetne oblasti istraživanja

Program se oslanja na **prioritete naučnoistraživačke djelatnosti utvrđene Strategijom naučnoistraživačke djelatnosti Crne Gore 2024-2028**, a to su:

- Održiva poljoprivreda i lanac vrijednosti hrane;
- Energija i održiva životna sredina;
- Održivi i zdravstveni turizam;
- Nauka, obrazovanje i kultura;
- Medicina i zdravlje;
- Socio-politički i socio-ekonomski izazovi crnogorskog društva;
- Novi materijali, tehnologije, proizvodi i servisi;
- Upravljanje rizicima od prirodnih nepogoda; i
- Informaciono-komunikacione tehnologije.

Navedeno znači da predmet projekata koji se kandiduju za istraživački grant za podsticanje izvrsnosti mora biti iz nekog od gore navedenih prioriteta naučnoistraživačke djelatnosti.

1.3 Finansijski okvir Programa

Ukupna vrijednost Programa istraživačkih grantova za podsticanje izvrsnosti 2024 iznosi 2.100.000,00 € za period 2024-2027, dok je **za 2024. godinu planiran iznos od 700.000,00 €** za potrebe sufinansiranja prve godine istraživanja po osnovu odobrenih grantova po ovom Programu, odnosno pratećem Konkursu.⁷

Sredstva u iznosu od 700.000,00 € za 2024. godinu odobrena su **Zakonom o budžetu Crne Gore za 2024. godinu⁸**, i to: **Org. kod 40701 – Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija, Program 19 040 Razvoj nauke i tehnologije, Potprogram 19 040 001 Naučnoistraživačka djelatnost, Aktivnost 19 040 001 001 Nacionalni i međunarodni programi i projekti, 431-9 Ostali transferi institucijama.**

Bespovratna sredstva u vidu istraživačkih grantova za podsticanje izvrsnosti dodjeljuju se na period od najmanje 3 do najviše 4 godine.

Za potrebe sprovođenja i finansiranja ovog programa, Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija raspisaće **Konkurs za dodjelu istraživačkih grantova za podsticanje izvrsnosti⁹**.

⁷ Imajući u vidu kompleksnost Programa, a time i veoma složen proces pripreme prijave projekata, kao i proces evaluacije koji će trajati više mjeseci, izvjesno je da predmetna sredstva neće biti iskorišćena u 2024. godini, već tek nakon procesa ugovaranja projekata koji se u optimističnom scenariju očekuje krajem marta, početkom aprila 2025. godine.

⁸ <https://www.gov.me/clanak/zakon-o-budzetu-crne-gore-za-2024-godinu-sluzbeni-list-crne-gore-broj-124-2023-od-31122023>

⁹ U skladu sa članom 13, stav 1 Zakona o naučnoistraživačkoj djelatnosti („Službeni list Crne Gore“, br. 080/10, 040/11, 057/14 i 082/20)

1.4 Uslovi za prijavu – Podnosilac prijave i partneri

1.4.1 Podnosilac prijave

Podnosilac prijave **mora biti licencirana naučnoistraživačka ustanova** sa sjedištem u Crnoj Gori u skladu sa Zakonom o naučnoistraživačkoj djelatnosti („Službeni list Crne Gore“, br. 80/2010, 40/2011, 57/2014 i 82/2020).

Dodatno, zavisno od vrste ustanove, moraju biti ispunjeni sljedeći uslovi:

- a. Ako je riječ o **istraživačkoj ustanovi iz Crne Gore**, ista mora biti:
 - o „organizacija za istraživanje i širenje znanja“ ili „istraživačka organizacija“ što znači subjekat (kao što su univerziteti ili istraživački instituti, kancelarije za transfer tehnologija, posrednici u inovaciji, fizička lica ili virtuelni kolaborativni subjekti usmjereni na istraživanje), bez obzira na njegov pravni status (organizaciju na osnovu javnog ili privatnog prava), odnosno način finansiranja, čiji je primarni cilj da nezavisno sprovodi fundamentalno istraživanje, industrijsko istraživanje ili eksperimentalni razvoj, odnosno s rezultatima tih djelatnosti upoznaje širu javnost, putem predavanja, objavljivanja ili prenosa znanja, shodno EU Okviru za državne pomoći za istraživanje i razvoj i inovacije (2022/C 414/01), poglavlju 1.3., tački 16. (ff)¹⁰.
- b. Ako je riječ o **privrednom društvu**, isto:
 - o mora biti upisano u Centralni registar privrednih subjekata Crne Gore;
 - o mora imati sjedište na teritoriji Crne Gore;
 - o mora ispuniti sve obaveze redovnog plaćanja poreza i doprinosa;
 - o ne smije biti u pred-stečajnom, stečajnom i postupku likvidacije, da nisu obustavili redovnu poslovnu aktivnost i sl., u skladu s nacionalnim propisima; i
 - o ne smije biti preduzeće u teškoćama prema finansijskim iskazima za prethodnu godinu (2023).

1.4.2 Obavezni partneri

Podnosilac prijave u obavezi je da projekat sprovodi u saradnji sa najmanje dvije partnerske institucije, i to:

- c. jedna mora biti licencirana naučnoistraživačka ustanova iz Crne Gore,
- d. druga mora biti naučnoistraživačka ustanova sa sjedištem van Crne Gore.

Prihvatljivi obavezni partneri iz tačke c. moraju zadovoljiti iste uslove kao i Podnosilac prijave iz tačaka a. ili b.

Prihvatljivi obavezni partneri iz tačke d. su naučnoistraživačke ustanove sa sjedištem van Crne Gore koje mogu biti univerziteti, istraživački instituti, ili virtuelni kolaborativni subjekti usmjereni na istraživanje, bez obzira na njihov pravni status (organizacija na osnovu javnog ili privatnog prava), kao i privredna društva koja u svojoj djelatnosti imaju istraživanje i razvoj.

¹⁰ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52022XC1028\(03\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52022XC1028(03))

1.4.3 Ostali partneri

Uz dva obavezna partnera, Podnosilac prijave može imati druge partnere na projektu koji mogu biti:

- e. privredna društva sa sjedištem u Crnoj Gori; ili
- f. druge naučnoistraživačke ustanove iz Crne Gore ili inostranstva.

Prihvatljivi partneri iz tačke e. ne moraju biti licencirane naučnoistraživačke ustanove, ali moraju zadovoljiti iste dodatne uslove kao Podnosilac prijave iz tačke b.

Prihvatljivi partneri iz tačke f., ako su naučnoistraživačke ustanove iz Crne Gore, moraju biti licencirane u skladu sa Zakonom o naučnoistraživačkoj djelatnosti ("Službeni list CG", br. 80/2010, 40/2011, 57/2014 i 82/2020). Takođe, moraju zadovoljiti isti dodatni uslov kao Podnosilac prijave iz tačke a.

Prihvatljivi partneri iz tačke f., ako su naučnoistraživačke ustanove iz inostranstva, mogu biti univerziteti, istraživački instituti, ili virtuelni kolaborativni subjekti usmjereni na istraživanje, bez obzira na njihov pravni status (organizacija na osnovu javnog ili privatnog prava), kao i privredna društva koja u svojoj djelatnosti imaju istraživanje i razvoj.

Bespovratna sredstva koja se dodjeljuju podnosiocima iz tačke a. i partnerima iz tačaka c. i f. ne predstavljaju državnu pomoć, pod uslovom da su organizacije za istraživanje i širenje znanja („istraživačke organizacije”) i ne zadovoljavaju uslove za preduzetnika. Ti uslovi ne zavise od njihovog pravnog statusa, odnosno od toga da li je osnovan u skladu s javnim ili privatnim pravom, ili od njegove ekonomske prirode, odnosno od toga nastoji li da ostvaruje dobit ili ne. Ono što je odlučujuće za neispunjavanje uslova iz definicije preduzetnika jeste činjenica da ekonomske djelatnosti koje se sastoje od ponude proizvoda ili usluga na određenom tržištu ne premašuju 20% ukupnih godišnjih kapaciteta organizacije. U slučaju da se istraživačka organizacija bavi i ekonomskim i neekonomskim djelatnostima, javno finansiranje neekonomskih djelatnosti neće biti obuhvaćeno članom 107. stavkom 1. Ugovora o funkcionisanju Evropske unije, ako je moguće jednoznačno odvojiti dvije vrste aktivnosti, njihove troškove, finansiranje i prihode, kako bi se djelotvorno izbjeglo unakrsno subvencionisanje ekonomske djelatnosti. Podnosilac prijave iz tačke a. i partneri iz tačaka c. i f. dužni su da prouče **Smjernice za korisnike koje se odnose na primjenu pravila državne pomoći** i usklađenost s glavnim odredbama potvrde Izjavom Podnosioca prijave/partnera (Izjava o neekonomskim aktivnostima).

Bespovratna sredstva koja se dodjeljuju podnosiocima prijave iz tačke b. i obaveznim i ostalim partnerima koji su ujedno i privredna društva, predstavljaju pomoć male vrijednosti (de minimis pomoć) u smislu Zakona o kontroli državne pomoći („Službeni list Crne Gore“, br. 012/18)."

1.5 Finansijski uslovi i trajanje projekata

Vrijednost istraživačkog granta za podsticanje izvrsnosti po pojedinačnom projektu može iznositi **od 200.000,00 € do 350.000,00 € za period od 3 do 4 istraživačke godine.**

Ukupna vrijednost pojedinačnog projekta uključuje:

- bespovratna sredstva (grant) koja će biti dodijeljena pojedinačnom projektu od strane Ministarstva, za dio prihvatljivih troškova projekta, i

¹¹ <https://www.gov.me/dokumenta/c44499b7-4a41-4758-a8db-ea55d5358c3a>

- sredstva Podnosioca prijave/partnera za sufinansiranje ostatka vrijednosti prihvatljivih troškova.

1.6 Sufinansiranje od strane Podnosioca prijave/partnera

Podnosilac prijave se obavezuje da iz sopstvenih sredstava, sredstava partnerskih institucija ili eksternim finansiranjem (sve što ne predstavlja sredstva javnog nacionalnog i međunarodnog finansiranja) obezbijedi sredstva sufinansiranja.

Program utvrđuje sufinansiranje od strane Ministarstva do 90% ukupne vrijednosti projekta (do 350.000,00 €), a Podnosilac prijave se obavezuje da će obezbijediti najmanje 10% sredstava sufinansiranja od ukupne vrijednosti projekta iz sopstvenih sredstava/sredstava partnerskih institucija/eksternim finansiranjem.

Sufinansiranje projekta mora biti obezbijeđeno isključivo u novcu, te može biti obezbijeđeno od strane više institucija, npr. Podnosilac prijave, partneri na projektu, donatori i sl.

Sredstva sufinansiranja mogu se koristiti samo za prihvatljive troškove u skladu sa tačkom 1.11 ovog Programa koji su neophodni za sprovođenje i postizanje ciljeva projekta.

1.7 Dvostruko finansiranje

Načelo zabrane dvostrukog finansiranja podrazumijeva da treba izbjegavati dvostruko finansiranje istih troškova iz državnog budžeta, programa Evropske unije, međunarodnih izvora, te drugih davalaca državne pomoći.

Podnosioci prijave ne smiju tražiti niti biti korisnici sredstava iz državnog budžeta, programa Evropske unije, međunarodnih izvora, te drugih davalaca državne pomoći za troškove koji će im biti nadoknađeni u okviru prijavljenog projekta i za sufinansiranje odobrenog projekta.

1.8 Broj prijava po Podnosiocu prijave

Podnosilac prijave može podnijeti više projektnih predloga, uz napomenu da se pojedinačnom korisniku bespovratnih sredstava ne smiju dva puta finansirati isti troškovi iz državnog budžeta, programa Unije i međunarodnih izvora.

1.9 Prihvatljive aktivnosti projekta

Sredstva opredijeljena Programom koriste se za pokrivanje dijela prihvatljivih troškova projekta, a koji mora uključivati:

1. Aktivnosti istraživanja na projektu;
2. Jačanje kapaciteta naučnoistraživačkih ustanova;
3. Nabavku istraživačke opreme i materijala;
4. Kratkoročnu mobilnost istraživača koja podrazumijeva aktivnosti koje se odnose na mobilnost i umrežavanje, a koje mogu uključivati: učešće na konferencijama, odlazak na teren u Crnoj Gori s ciljem prikupljanja materijala i podataka vezanih za istraživanje, boravak na istraživačkim organizacijama u inostranstvu, pohađanje seminara i svih vrsta edukacija koje doprinose profesionalnom razvoju istraživača jačajući njihove istraživačke kompetencije i doprinose

- ostvarenju opštih i specifičnih ciljeva projekta;
5. Srednjoročnu mobilnost istraživača, koja podrazumijeva aktivnosti koje se odnose na mobilnost i umrežavanje, odnosno na boravke istraživača na partnerskoj instituciji u inostranstvu u trajanju od 1 do 6 mjeseci, koji doprinose ostvarenju opštih i specifičnih ciljeva projekta; i
 6. Prateće konsultantske usluge koje uključuju usluge koje su nužne za ostvarivanje ciljeva projekata odnosno prenos znanja, kao što su savjetovanja stručnjaka u znanjima i vještinama koje ne posjeduje projektni tim. To se, na primjer, može odnositi na analize naučnih rezultata, savjetovanja o komercijalizaciji naučnog rezultata i sl.

1.10 Neprihvatljive aktivnosti projekta

Sredstva opredijeljena programom **ne** mogu se koristiti za:

- Nabavku polovne opreme;
- Nabavku putničkih, teretnih i komercijalnih vozila;
- Iznajmljivanje opreme, alata i materijala;
- Sve vrste građevinskih radova;
- Kupovina/zakup nekretnina;
- Podizanje gotovine sa računa projekta.

Neprihvatljive su i sve druge aktivnosti koje nisu navedene u tački 1.9 Programa.

1.11 Prihvatljivi troškovi

Prihvatljivi troškovi su:

- **Direktni troškovi**
- 1. **Troškovi nabavke opreme** koja je povezana isključivo sa istraživanjem predloženim u projektu. Navedeni troškovi mogu uključivati i specifičnu IT opremu i softverska rješenja ako su ona neophodna za sprovođenje predloženog istraživanja. Prihvatljivi su i troškovi povezani s nabavkom opreme (dostava, instalacija, kalibracija, edukacija za korištenje koju nudi dobavljač opreme). Pod stavku *oprema* spada oprema čija je jedinična vrijednost veća od 300,00 € bez PDV-a. Podnosilac prijave treba da vodi računa o tome da je ta oprema zaista neophodna za sprovođenje projekta i mora obrazložiti da se bez te opreme projekat ne bi mogao realizovati. Pravo na nabavku opreme u vrijednosti iznad 1.500,00 € imaju samo Podnosilac prijave i obavezan partner iz Crne Gore. Ukupan iznos troškova nabavke opreme ne smije biti veći od 50% ukupne vrijednosti projekta.
- 2. **Troškovi korištenja opreme na drugoj instituciji prema važećem cjenovniku institucije, ako su neophodni za sprovođenje projekta.** Pravo na korišćenje opreme na drugoj instituciji imaju samo Podnosilac prijave i obavezan partner iz Crne Gore. Ukupan iznos troškova korištenja opreme na drugoj instituciji ne smije biti veći od 40% ukupne vrijednosti projekta.
- 3. **Troškovi potrošnog materijala za potrebe projekta odnose se na materijale i uređaje čija je jedinična vrijednost manja od 300,00 € bez PDV-a.** Pravo na nabavku potrošnog materijala imaju samo Podnosilac prijave i obavezan partner iz Crne Gore. Ukupan iznos troškova potrošnog materijala ne smije biti veći od 30% ukupne vrijednosti projekta.
- 4. **Troškovi istraživačkog osoblja odnose se na novozaposlene koji će raditi na sprovođenju projekta, kao i na dopunski rad/honorare zaposlenih.** Pravo na troškove istraživačkog osoblja imaju Podnosilac prijave i obavezni partner iz Crne Gore. Pokriva se trošak za novozaposlene s kojima će Podnosilac prijave/partner potpisati Ugovoru o radu, te se priznaje "Bruto 2", odnosno godišnja zarada, zajedno sa obaveznim socijalnim doprinosima zaposlenih. Ostali

dodaci na platu, kao što su jubilarne nagrade, pokloni za djecu, regresi i sl. nijesu prihvatljivi za sufinansiranje sredstvima programa. Za postojeće zaposlene dozvoljava se ugovaranje dopunskog rada/isplata honorara, koji se mogu finansirati u iznosu do najviše 30% od "Bruto 2" plate¹². *Ukupan iznos troškova istraživačkog osoblja ne smije biti veći od 30% ukupne vrijednosti projekta na projektima koji ne predviđaju nova zapošljavanja, odnosno ne smije biti veći od 40% ukupne vrijednosti projekta na projektima koju utvrđuju nova zapošljavanja.*

5. **Troškovi kratkoročnih i srednjoročnih mobilnosti povezanih sa sprovođenjem projekta** koji uključuju dnevnicе (isključivo za kratkoročna putovanja), troškove smještaja, troškove prevoza i kotizacije. *Ukupan iznos troškova mobilnosti ne smije biti veći od 20% ukupne vrijednosti projekta.*
6. **Troškovi pratećih konsultantskih usluga** odnose se na one usluge za koje projektni tim ne posjeduje ekspertizu, a neophodne su za sprovođenje projekata. Troškovi pratećih konsultantskih usluga mogu uključivati: troškove izrade i analize naučnih rezultata, savjetovanja o komercijalizaciji naučnih rezultata i sl. *Ukupan iznos troškova pratećih konsultantskih usluga ne smije biti veći od 20% ukupne vrijednosti projekta.*
7. **Troškovi diseminacije**, koji uključuju troškove objave naučnih radova, lekture, kotizacije, povezani putni troškovi, troškovi smještaja i dnevnicе, troškovi organizacije radionica/konferencija iz tematike predloženog projekta. Pravo na troškove diseminacije imaju Podnosilac prijave i obavezni partner iz Crne Gore. Ukupan iznos troškova diseminacije ne smije biti veći od 20% ukupne vrijednosti projekta.
8. **PDV na prihvatljive troškove za koje Podnosilac prijave/partner ne može omogućiti povraćaj.**

- Indirektni troškovi

Indirektni troškovi nastali kao posljedica sprovođenja projekta kod Podnosioca prijave mogu biti do 10% ukupne vrijednosti projekta. Pravo na indirektnе troškove ima isključivo Podnosilac prijave.

Indirektni troškovi nastali sprovođenjem projekta se ne pravdaju kroz Finansijski izvještaj i mogu uključivati:

- troškove održavanja prostora (zakonom propisani periodični pregledi, zamjena utrošenih materijala i elemenata, periodični i vanredni radovi i popravke);
- režijske troškove koji uključuju grijanje/hlađenje, struju, vodu, odvoz otpada;
- troškove koji su u vezi sa nabavkom opreme kao što su: carinski i administrativni troškovi, troškovi špedicije, skladištenja i manipulacije i dr; i
- troškove sitnog inventara.

1.12 Neprihvatljivi troškovi

Neprihvatljivim troškovima smatraju se svi troškovi koji se ne mogu svrstati u prihvatljive troškove.

¹² Bruto zarada (Bruto 1), obuhvata neto zaradu, porez na dohodak fizičkih lica i doprinose za obavezno socijalno osiguranje iz zarade koju plaća poslodavac u ime zaposlenog. Međutim, to nisu svi fiskaliteti koje plaća poslodavac, nego postoje još prirez i doprinosi na teret poslodavca, koji kad se dodaju na "Bruto 1", formiraju tzv. "Bruto 2".

1.13 Uslovi za Rukovodioca/Rukovoditeljku projekta i projektni (istraživački) tim

Uslovi za Rukovodioca/Rukovoditeljku projekta:

- stekao/stekla je zvanje doktora nauka prije najmanje 5 godina od datuma isteka roka za prijavljivanje na Konkurs,
- ima zaključen ugovor o radu sa ustanovom koja je Podnosilac prijave istraživačkog projekta za podsticanje izvrsnosti.

Istraživačke i upravljačke kapacitete Rukovodioca/Rukovoditeljke projekta procjenjivaće evaluatori/evaluatorke u skladu s podacima koji su navedeni u biografiji, a koji se odnose na broj i kvalitet naučnih publikacija, broj i kvalitet projekta u kojima je učestvovao/la Rukovodilac/Rukovoditeljka u ulozi rukovodioca/rukovoditeljke ili saradnika/saradnice, naučne i istraživačke nagrade, aktivnosti zaštite i korišćenja intelektualne svojine, međunarodne i saradnje s privrednim sektorom.

Rukovodilac/Rukovoditeljka projekta može se prijaviti u ulozi Rukovodioca/Rukovoditeljke samo na jednom istraživačkom projektu za istraživački grant za podsticanje izvrsnosti.

Minimalni uslovi za člana u projektnom (istraživačkom) timu:

- ima stečeno visoko obrazovanje od najmanje 240 ECTS.

Istraživačke kapacitete istraživačkog tima procjenjivaće evaluatori/evaluatorke u skladu s podacima koji su navedeni u biografijama.

1.14 Etička pitanja

Tokom procesa pripreme projektne prijave, Podnosilac prijave u obavezi je da vodi računa o poštovanju etičkih principa i pravila.

Ukoliko prijava projekta podrazumijeva neko etičko pitanje, Podnosilac projekta u obavezi je da dostavi odobrenje Etičkog odbora (ukoliko je primjenjivo) i/ili dostavi drugi relevantan dokaz o načinu rješavanja etičkog pitanja.

1.15 Sadržaj prijave

Prijava projekta treba da sadrži:

- Potpisan i pečatiran/elektronski potpisan Prijavni obrazac Podnosioca prijave;
- Finansijski plan projekta;
- Biografije (CV) Rukovodioca/Rukovoditeljke projekta i ključnih članova projektnog tima (istraživača/istraživačica u istraživačkom timu) – do 5 članova/članica;
- Izjava o obezbijeđenom finansijskom učešću u realizaciji projekta iz sopstvenih izvora (Podnosilac prijave);
- Izjava partnera da će učestvovati u projektu i njihov doprinos;
- Izjava Podnosioca prijave o istinitosti podataka, izbjegavanju dvostrukog finansiranja, i prihvatanju uslova Konkursa, potpisana i pečatirana od strane ovlašćenog lica;
- Izjava Podnosioca prijave i partnera o neekonomskim aktivnostima, potpisana od strane ovlašćenog lica – primjenjivo samo za one koji zadovoljavaju uslove da su licencirane naučnoistraživačke ustanove u skladu sa Zakonom o naučnoistraživačkoj djelatnosti ("Službeni list CG", br. 80/2010, 40/2011, 57/2014 i 82/2020) i da su „organizacije za istraživanje i širenje znanja“ u skladu sa EU Okvirom za državnu pomoć za istraživanje i razvoj i inovacije (2022/C

414/01), poglavlje 1.3., tačka 16. (ff), odnosno Uredbom Komisije (EU) br. 651/2014, član 2, tačka 83¹³; i

- Izjava o nepovratnosti PDV-a, potpisana od strane predstavnika organizacije (Podnosilac prijave i/ili partneri).

Izjave pod tačkama d), e), f), g) i h) moraju biti ovjerene kod notara.

Pored navedenog, partner iz privrede – privredno društvo sa sjedištem u Crnoj Gori, treba da dostavi sljedeće:

- Kopiju Izvoda iz Centralnog registra privrednih subjekata;
- Finansijske iskaze za prethodnu godinu (2023);
- Potvrdu o izmirenim poreskim obavezama ili odgovarajući dokument o reprogramu poreskog duga; i
- Potvrdu ili uvjerenje da protiv privrednog subjekta nije pokrenut i da se ne vodi stečajni postupak ili postupak likvidacije.

1.16 Postupak dodjele bespovratnih sredstava

1.16.1 Procedura prijave

Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija raspisaće Konkurs za dodjelu istraživačkih grantova za podsticanje izvrsnosti.

Konkurs će biti otvoren najmanje 60 dana.

U postupku razmatranja prijava projekata sprovode se sljedeći koraci:

- Administrativna provjera prijava projekata;
- Evaluacija prijave projekata u odnosu na kriterijume za ocjenu; i
- Prihvatanje/odbijanje projekata za sufinansiranje.

1.16.2 Administrativna provjera prijava projekata

Administrativnu provjeru pristiglih prijave projekata na Konkurs vrši Ministarstvo.

Administrativni kriterijumi:

- Podnijeta je sva tražena dokumentacija iz tačke 1.15
- Dokumentacija je svojeručno potpisana i pečatirana/elektronski potpisana od strane ovlašćenih lica;
- Sadržaj prijave je ispunjen na utvrđenim obrascima od strane Ministarstva koji čine sastavni dio ovog programa;
- Podnosilac prijave mora biti licencirana naučnoistraživačka ustanova u skladu sa Zakonom o naučnoistraživačkoj djelatnosti („Službeni list Crne Gore“, br. 80/2010, 40/2011, 57/2014 i 82/2020);
- Podnosilac prijave mora zadovoljavati definiciju „organizacije za istraživanje i širenje znanja“

¹³ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L_.2014.187.01.0001.01.ENG#:-:text=COMMISSION%20REGULATION%20%28EU%29%20No%20651%2F2014%20of%2017%20June.of%20Articles%20107%20and%20108%20of%20the%20Treaty

u skladu sa EU Okvirom za državnu pomoć za istraživanje i razvoj i inovacije (2022/C 414/01), poglavlje 1.3., tačka 16. (ff), odnosno Uredbom Komisije (EU) br. 651/2014, član 2, tačka 83 i/ili mora biti upisan u Centralni registar privrednih subjekata Crne Gore;

- f) Partneri iz Crne Gore koji su istraživačke organizacije moraju biti licencirane naučnoistraživačke ustanove u skladu sa Zakonom o naučnoistraživačkoj djelatnosti („Službeni list Crne Gore“, br. 80/2010, 40/2011, 57/2014 i 82/2020), te moraju zadovoljavati definiciju „organizacije za istraživanje i širenje znanja“ u skladu sa EU Okvirom za državnu pomoć za istraživanje i razvoj i inovacije (2022/C 414/01), poglavlje 1.3., tačka 16. (ff), odnosno Uredbom Komisije (EU) br. 651/2014, član 2, tačka 83 ili moraju biti upisani u Centralni registar privrednih subjekata Crne Gore;
- g) Ekonomske djelatnosti, koje se sastoje od ponude proizvoda ili usluga na određenom tržištu, Podnosioca prijave i partnera iz Crne Gore koji zadovoljavaju definiciju „organizacije za istraživanje i širenje znanja“ ne premašuju 20% ukupnih godišnjih kapaciteta istraživačke organizacije;
- h) Podnosilac prijave ili partneri koji su preduzeća upisani su u Centralni registar privrednih subjekata Crne Gore, ispunili su sve obaveze redovnog plaćanja poreza i doprinosa; nisu u pred-stečajnom postupku, stečajnom postupku, postupku likvidacije, nisu obustavili redovnu poslovnu aktivnost i sl., u skladu s nacionalnim propisima, nisu preduzetnici u teškoćama prema finansijskim iskazima za prethodnu godinu (2023);
- i) Prijava je predana na način i u roku navedenom u Konkursu;
- j) Prema Finansijskom planu iznos bespovratnih sredstava tražen od Ministarstva nije manji od 200.000,00 € i nije veći od 350.000,00 €;
- k) Trajanje projekta je najmanje 36 mjeseci, a najviše 48 mjeseci.
- l) Projekat je u skladu s prioritetima naučnoistraživačke djelatnosti navedenim u Strategiji naučnoistraživačke djelatnosti Crne Gore 2024-2028 sa Akcionom planom za period 2024-2025. godine.

Prijave koje su zadovoljile administrativne kriterijume ulaze u postupak evaluacije u odnosu na kriterijume za ocjenu.

1.16.3 Evaluacija prijave projekata u odnosu na kriterijume za ocjenu

Nakon uvida u prijave projekata, svaku prijavu razmatraće tri evaluatora/evaluatorke koji su međunarodni eksperti/ekspertkinje iz oblasti istraživanja kojoj projekat pripada.

Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija će, uz dokumentaciju za Konkurs, pripremiti i Izjavu o sukobu interesa za evaluatore/evaluatorke, kao i Proceduru o sprovođenju postupka ocjenjivanja projekata (evaluacije). Takođe, Ministarstvo će raspisati međunarodni Poziv za iskazivanje interesovanja za evaluatore/evaluatorke prijave na Konkurs za dodjelu istraživačkih grantova za podsticanje izvrsnosti.

Kriterijumi za ocjenu prijave projekata su:

1. Naučni kvalitet, originalnost i izvodljivost predloženog istraživanja, uzimajući u obzir 3 navedena potkriterijuma

- 1.1 Predstavlja li predloženo istraživanje važan doprinos u oblasti nauke kojoj tema istraživanja pripada?

Procjenjuje se doprinos predloženog istraživanja za razvoj oblasti nauke kojoj pripada. Da li predloženo istraživanje doprinosi razvoju novih znanja i koliki je potencijal za stvaranje rezultata važnih za buduća istraživanja? Koliki je naučni kvalitet istraživanja? Da li predloženo istraživanje pokazuje novi pristup temi istraživanja?

- a) Predloženo istraživanje je od ključne važnosti za pripadajuću oblast nauke. Prikazuje istraživački kvalitet i originalnost, s potencijalom znatnog unapređenja razumijevanja predložene teme;
- b) Predloženo istraživanje može se ocijeniti kao relevantno, ali ne predstavlja značajan iskorak unutar pripadajuće oblasti istraživanja;
- c) Predloženo istraživanje ima ograničenu važnost u okviru pripadajuće oblasti istraživanja i ne ističe se u odnosu na već postojeća istraživanja na predloženu temu;
- d) Predloženo istraživanje nema važnost u okviru pripadajuće oblasti istraživanja i ne ističe se u odnosu na već postojeća istraživanja na predloženu temu; i
- e) U dostupnoj dokumentaciji nije pruženo dovoljno informacija za kvalitetnu procjenu ovog kriterijuma.

- 1.2 Da li su cilj, svrha i očekivani rezultati predloženog istraživanja jasno definisani i obrazloženi?

Procjenjuje se jesu li ciljevi, svrha i očekivani rezultati predloženog istraživanja jasno navedeni i dobro obrazloženi. Možemo li objektivno izmjeriti da li će predloženi ciljevi i očekivani rezultati predloženog istraživanja biti postignuti ili ne? Da li su predloženi ciljevi i očekivani rezultati predloženog istraživanja ostvarljivi?

- a) Ciljevi, svrha i očekivani rezultati projekta su izuzetno jasno definisani i obrazloženi;
- b) Ciljevi, svrha i očekivani rezultati projekta su dobro definisani i obrazloženi u najvećem dijelu, ali samo u jednom segmentu nisu dobro definisani i obrazloženi;
- c) Ciljevi, svrha i očekivani rezultati projekta su dobro definisani i obrazloženi u dijelu projektnog predloga, a u više segmenata projektnog predloga nisu dobro definisani i obrazloženi;
- d) Ciljevi, svrha i očekivani rezultati projekta nisu dobro definisani i obrazloženi; i
- e) U dostupnoj dokumentaciji nije pruženo dovoljno informacija za kvalitetnu procjenu ovog kriterijuma.

- 1.3 Izvodljivost predloženog istraživanja

Procjenjuje se je li predloženo istraživanje izvodljivo u smislu predloženih istraživačkih metoda, plana rada, finansijskog plana i može li se ostvariti u predloženom vremenskom periodu.

- a) Predloženo istraživanje je izvodljivo u potpunosti;
- b) Predloženo istraživanje je izvodljivo, ali postoji segment predloženog istraživanja čija je izvodljivost upitna;
- c) Dio predloženog istraživanja je izvodljiv, dok je u više segmenata izvodljivost upitna;
- d) Predloženo istraživanje nije izvodljivo; i
- e) U dostupnoj dokumentaciji nije pruženo dovoljno informacija za kvalitetnu procjenu ovog kriterijuma.

2. Istraživački i upravljački kvaliteti Rukovodioca/Rukovoditeljke projekta i projektnog (istraživačkog) tima, uzimajući u obzir 3 navedena potkriterijuma

- 2.1 Istraživački kvaliteti Rukovodioca/Rukovoditeljke projekta

Procjenjuje se dosadašnji istraživački uspjesi Rukovodioca/Rukovoditeljke projekta na osnovu kvaliteta i broja naučnih publikacija, kvaliteta i broja projekata u kojima je Rukovodilac/

Rukovoditeljka projekta učestvovao/la kao rukovodilac/rukovoditeljka ili saradnik/saradnica, naučnih i istraživačkih nagrada, aktivnosti zaštite i korišćenja intelektualne svojine, međunarodne i saradnje sa poslovnim sektorom.

- Rukovodilac/Rukovoditeljka projekta je u dosadašnjoj karijeri postigao/la značajne istraživačke uspjehe;
- Rukovodilac/Rukovoditeljka projekta je u dosadašnjoj karijeri postigao/la vrlo dobre istraživačke uspjehe;
- Rukovodilac/Rukovoditeljka projekta je u dosadašnjoj karijeri postigao/la određene istraživačke uspjehe;
- Rukovodilac/Rukovoditeljka projekta je u dosadašnjoj karijeri postigao/la minimalne istraživačke uspjehe; i
- U dostupnoj dokumentaciji nije pruženo dovoljno informacija za kvalitetnu procjenu ovog kriterijuma.

2.2 Upravljački kvaliteti Rukovodioca/Rukovoditeljke projekta

Procjenjuju se upravljački kvaliteti Rukovodioca/Rukovoditeljke projekta na osnovu iskustva u mentorstvu postdiplomskih studenata/studentkinja i učešća u istraživačkim projektima u svojstvu rukovodioca/rukovoditeljke ili saradnika/saradnice.

- Dosadašnja postignuća ukazuju na odlične upravljačke kvalitete Rukovodioca/Rukovoditeljke projekta;
- Dosadašnja postignuća ukazuju na vrlo dobre upravljačke kvalitete Rukovodioca/Rukovoditeljke projekta;
- Dosadašnja postignuća ukazuju na dobre upravljačke kvalitete Rukovodioca/Rukovoditeljke projekta;
- Dosadašnja postignuća ukazuju na minimalne upravljačke kvalitete Rukovodioca/Rukovoditeljke projekta; i
- U dostupnoj dokumentaciji nije pruženo dovoljno informacija za kvalitetnu procjenu ovog kriterijuma.

2.3 Istraživački kapaciteti i kvalitet projektnog (istraživačkog) tima

Procjenjuje se kvalitet istraživačkog tima, odnosno da li su struktura i kompetencije svih članova projektnog tima potrebnih za sprovođenje projekta adekvatne?

- Struktura i kompetencije svih članova projektnog tima su odlične;
- Najveći dio tima ima adekvatne kompetencije i struktura članova projektnog tima je vrlo dobra;
- Dio tima ima adekvatne kompetencije i struktura članova projektnog tima je zadovoljavajuća;
- Struktura i kompetencije svih članova projektnog tima su minimalne;
- U dostupnoj dokumentaciji nije pruženo dovoljno informacija za kvalitetnu procjenu ovog kriterijuma.

3. Potencijal predloženog istraživanja za stvaranje istraživačkog tima koji će sprovesti vrhunska istraživanja, uzimajući u obzir 2 navedena potkriterijuma

3.1 Kvalitet partnerstva između Podnosioca prijave i partnera

Procjenjuje se koliko predloženo istraživanje može doprinijeti profesionalnom razvoju, kao i

budućoj saradnji između članova projektnog tima. Da li je planirana buduća saradnja nakon završetka projekta, odnosno jasan plan za dalje aktivnosti nakon završetka projekta?

- Predstavljen je plan buduće saradnje, uključujući konkretne projekte i aktivnosti. Buduća saradnja predstavlja jasan i logičan nastavak ili nadogradnju projektnih aktivnosti i korištenje predviđenih projektnih rezultata;
- Planirana je i opisana buduća saradnja nakon završetka predloženog istraživanja, koja predstavlja zadovoljavajuće jasan i uglavnom realan i relevantan nastavak ili nadogradnju projektnih aktivnosti ili korištenje predviđenih rezultata predloženog istraživanja;
- Planirana buduća saradnja nakon završetka predloženog istraživanja nije jasna, odnosno nema jasnog plana za dalje aktivnosti nakon završetka predloženog istraživanja. Iz projektnog predloga nije vidljivo da će predloženo istraživanje proizvesti rezultate koji bi omogućili nastavak ili nadogradnju projektnih aktivnosti, planirane aktivnosti buduće saradnje nisu realne i relevantne u kontekstu predloženog istraživanja;
- Nije planirana buduća saradnja nakon završetka projekta, odnosno ne postoji plan za dalje aktivnosti nakon završetka projekta. Iz projektnog predloga nije vidljivo da će predloženo istraživanje proizvesti rezultate koji bi omogućili nastavak ili nadogradnju projektnih aktivnosti; i
- U dostupnoj dokumentaciji nije pruženo dovoljno informacija za kvalitetnu procjenu ovog kriterijuma.

3.2 Potencijal predloženog istraživanja za razvoj karijere istraživača/istraživačica u ranoj fazi

Procjenjuje se koliko predloženo istraživanje može doprinijeti razvoju karijere mladih istraživača/istraživačica, odnosno sticanju novih znanja i vještina, doktorata, sticanju relevantnog međunarodnog iskustva ili sticanju iskustva u razvoju inovacija.

- Predloženo istraživanje će značajno doprinijeti razvoju karijere istraživača/istraživačica u ranoj fazi;
- Predloženo istraživanje će u velikoj mjeri doprinijeti razvoju karijere istraživača/istraživačica u ranoj fazi;
- Predloženo istraživanje će u određenoj mjeri doprinijeti razvoju karijere istraživača/istraživačica u ranoj fazi;
- Predloženo istraživanje nema potencijal za razvoj karijere istraživača/istraživačica u ranoj fazi;
- U dostupnoj dokumentaciji nije pruženo dovoljno informacija za kvalitetnu procjenu ovog kriterijuma.

4. Potencijal održivosti predloženog istraživanja, uzimajući u obzir 2 navedena potkriterijuma

4.1 Potencijal predloženog istraživanja za ostvarivanje vrhunskih naučnih rezultata i osiguranja dalje održivosti istraživanja putem finansiranja iz konkurentnih izvora finansiranja

Procjenjuje se koliko se u okviru predloženog istraživanja mogu postići vrhunski naučni rezultati, međunarodna saradnja, steći nova znanja i vještine koji će doprinijeti privlačenju međunarodnog finansiranja iz programa poput različitih programa Evropske unije za istraživanje i inovacije ili sličnih izvora finansiranja.

- Predloženo istraživanje ima odličan potencijal za privlačenje međunarodnog finansiranja;
- Predloženo istraživanje ima vrlo dobar potencijal za privlačenje međunarodnog finansiranja;
- Predloženo istraživanje ima dobar potencijal za privlačenje međunarodnog finansiranja;
- Predloženo istraživanje nema potencijala za privlačenje međunarodnog finansiranja;
- U dostupnoj dokumentaciji nije pruženo dovoljno informacija za kvalitetnu procjenu ovog kriterijuma.

4.2 Potencijal predloženog istraživanja za stvaranje novih znanja s komercijalnom primjenom

Procjenjuje se koliko predloženo istraživanje može doprinijeti mogućim novim znanjima primjenjivim u privrednom sektoru, inovacijama, komercijalnoj primjeni, patentima, spin-offovima i drugim načinima zaštite i iskorištavanja intelektualnog vlasništva.

- Predloženo istraživanje će značajno doprinijeti razvoju znanja potencijalno iskoristivog u komercijalne svrhe;
- Predloženo istraživanje će u velikoj mjeri doprinijeti razvoju znanja potencijalno iskoristivog u komercijalne svrhe;
- Predloženo istraživanje će donekle doprinijeti razvoju znanja potencijalno iskoristivog u komercijalne svrhe;
- Predloženo istraživanje nema potencijal za razvoj znanja iskoristivog u komercijalne svrhe;
- U dostupnoj dokumentaciji nije pruženo dovoljno informacija za kvalitetnu procjenu ovog kriterijuma.

Evaluatori/evaluatorke ocjenjuju pojedinačne potkriterijume koji sačinjavaju svaki kriterijum za ocjenu, a svaki potkriterijum ocjenjuju na skali od pet brojeva – od 1 do 5. Ocjena za svaki kriterijum izračunava se kao srednja vrijednost ocjena pojedinačnih potkriterijuma.

Ocjene evaluatora/evaluatorki za svaki kriterijum za ocjenu su jednako vrijedne, pa se stoga računa srednja vrijednost. Od evaluatora/evaluatorki se očekuje da uz svaku ocjenu dodaju i komentar u obliku koji će svojom formulacijom podnosiocima prijave dati jasnu povratnu informaciju.

Konačna ocjena (K) formira se na osnovu sljedeće formule:

$$K = 0,30I + 0,20II + 0,30III + 0,20IV$$

gdje su I, II, III i IV srednje ocjene od strane tri evaluatora/evaluatorke za odgovarajući kriterijum, te je **K** konačna ocjena prijave projekta. Konačna ocjena obračunava se zaokruživanjem na dvije decimale.

Da bi prijava projekta bila sufinansirana **mora imati konačnu ocjenu (K) najmanje 4,00.**

1.16.4 Prihvatanje/odbijanje projekta za sufinansiranje

Na osnovu konačne ocjene (K) prijavljenih projekata formira se konačna rang lista. Podnosiocima prijave će kontaktirati službenici Ministarstva po redoslijedu rang liste i u skladu sa raspoloživim budžetom, nakon čega se usaglašavaju uslovi sprovođenja projekta. Navedeni podnosioci prijave biće dužni da dostave dodatnu dokumentaciju:

- Dokumentacija koja se odnosi na obračun zarade/honorara:
 - Za novozaposlene dostaviti predlog ugovora (nepotpisan), kao i dokument na osnovu kojeg je određena plata;
 - Za postojeće zaposlene dostaviti platne liste za tri mjeseca prije datuma objavljivanja Konkursa.
- Validnu ponudu za troškove veće od 6.000,00 €, osim za troškove iz tačke 1;
- Ugovor o saradnji/konzorcijumu Podnosioca prijave sa svim partnerskim institucijama koje su uključene u sprovođenje projekta, a kojim se regulišu međusobna prava i obaveze. Ovim ugovorom definišu se: uloge partnera na projektu, trajanje partnerstva, unešena i nova intelektualna svojina, kao i „know-how“ koji može nastati tokom sprovođenja projekta, međusobni odnosi u pogledu transfera sredstava, povjerljivost podataka, izvještavanje i čuvanje projektne dokumentacije;

- Okvirni plan nabavki; i
- Obrazac izjave za pomoći male vrijednosti, *de minimis pomoći* (za Podnosioca prijave i partnere na projektu koji obavljaju ekonomske aktivnosti).

Ukoliko su evaluatori/evaluatorke imali/le komentare koji se odnose na unapređenje projektne prijave i izmjene Finansijskog plana, Ministarstvo će kontaktirati Podnosioca prijave da dostave revidirane projektne prijave i Finansijske planove u skladu sa ovim komentarima.

Nakon završenih pregovora dostavljaju se Rješenja o prihvatanju ili odbijanju projekata za sufinansiranje.

Sa Podnosiocima prijave čiji su projekti prihvaćeni za sufinansiranje Rješenjem, pristupa se potpisivanju **Ugovora o istraživačkom grantu za podsticanje izvrsnosti** sa Ministarstvom, kojim se definišu međusobna prava i obaveze između Podnosioca prijave (Korisnika) i Davaoca granta (Ministarstva).

Spisak korisnika sa kojima je potpisan Ugovor o istraživačkom grantu za podsticanje izvrsnosti biće objavljen na internet stranici Ministarstva.

Objavljuju se sljedeći podaci:

- Naziv Korisnika;
- Nazivi partnerskih institucija;
- Naziv projekta;
- Iznos bespovratnih sredstava (granta) dodijeljenih projektu, kao i iznos sopstvenog sufinansiranja Korisnika; i
- Kratak opis projekta.

Korisnik je u obavezi da za svaki prihvatljivi i prihvaćeni trošak projekta, osim indirektnih troškova, posjeduje odgovarajuću dokumentaciju kojom se pravda navedeni trošak.

2. IMPLEMENTACIJA I MONITORING REALIZACIJE ISTRAŽIVAČKIH GRANTOVA ZA PODSTICANJE IZVRSNOSTI

Korisnik istraživačkog granta za podsticanje izvrsnosti na godišnjem nivou dostavlja **Godišnji izvještaj o realizaciji istraživačkog granta za podsticanje izvrsnosti s Finansijskim izvještajem**, koji uključuje i Plan rada za narednu godinu, na obrascu koji će propisati Ministarstvo.

Po završetku realizacije projekta za koji je ostvaren istraživački grant za podsticanje izvrsnosti, Korisnik dostavlja Ministarstvu **Završni izvještaj o realizaciji istraživačkog granta za podsticanje izvrsnosti s Finansijskim izvještajem**, na obrascu koji će propisati Ministarstvo.

Procedura ocjene Godišnjeg i Završnog izvještaja o realizaciji granta za podsticanje izvrsnosti s Finansijskim planom biće detaljno utvrđena u Ugovoru o grantu.

Ministarstvo vrši i monitoring realizacije projekta za koji je ostvaren istraživački grant za podsticanje izvrsnosti, koji se odnosi na provjeru stepena realizacije aktivnosti utvrđenih u prihvaćenoj prijavi projekta, provjeru realizacije Finansijskog plana, kao i diseminacije rezultata i promocije projektnih aktivnosti.

3. NAČIN IZVJEŠTAVANJA I EVALUACIJA PROGRAMA

Ministarstvo će na godišnjem nivou pripremati izvještaj o realizaciji Programa istraživačkih grantova za podsticanje izvrsnosti, koji će činiti sastavni dio godišnjeg Izvještaja o radu Ministarstva, koji usvaja Vlada Crne Gore.

Nakon završetka realizacije Programa, Ministarstvo će realizovati eksternu evaluaciju Programa, a finansijska sredstva za potrebe evaluacije biće obezbijeđena iz nacionalnog budžeta i biće blagovremeno planirana u budžetu za godinu u kojoj bude prispjela obaveza iste.

**Ministarstvo
prosvjete, nauke
i inovacija**